

Jan
Kholl

Pust'te
světlo
do tmavého
večera

Host

1

Někdy jí připadá, že se všichni kolem zbláznili, máma, Veronika i Trunda. Ona je přitom taková normální a tichá. Ale ostatní ne. Mají pořád nějaké požadavky a kladou jí všetečné otázky a různé překážky do cesty, třeba vývrtku nebo ocílku. Máma ji rozčiluje, jak si ji dobírá. Prý je hubená a měla by víc jíst. Valérie nadzvedne vývrtku prsty u nohou a hbitě si ji přehodí do pravé ruky, Trunda to vidí a řekne, ať neblbne. Máma je u nich na návštěvě, a pořád někomu telefonuje, má u pusy drobky, fuj, tohle Valérie nesnáší. Vezme ubrousek a začne jí utírat koutky úst.

Už na ni zase volají, Trunda si neumí pustit vlažnou vodu, sedí shrbený ve vaně a má na zbytcích vlasů šampon. Bojí se otevřít oči a chce si šampon smýt, ale voda je buď moc horká, nebo moc studená. Do toho se na ni máma s telefonem u ucha obrací a ptá se, jestli je všechno v pořádku a jestli Valérie nemá výkyvy hormonů. Přece nemůže matce přiznat, že ano, že má momentálně úplně šílené výkyvy hormonů, které by nepřála ani největšímu nepříteli, a že to je tím životem v těle citlivém na měsíční cyklus. Tím nešťastným životem, který Valérie nevybalancuje ani velkými dávkami Lexaurinu.

V bytě není uklizeno, přestože tu nežijí žádné děti. Úplně k tomu stačí jedna návštěva mámy a sobota dopoledne, kdy je Trunda doma. O nedělích se často vracejí do nepořádku, který v bytě zanechali, a manžel je otrávený a ona vlastně taky.

Otevřou okna a vyvětrají a Trunda udělá omeletu. Usměje se na Valérii, už je klidný, je rád, že si může odpočinout, protože dlouho řídil, zatímco Valérie půl cesty prospala. Pak si jde se svou porcí lehnout do obývacího křesla k televizi, zatímco Valérie sní svůj díl omelety v ložnici v posteli, kde je sama a kde je jí do breku. Má pokrčené nohy a škrábe si holeně, nejradši by si je rozdrásala do krve, kdyby to něčemu pomohlo. Všechno je v posledních dnech vzhůru nohama a nic do sebe nezapadá a Valérie toho má plné zuby. Nejradši by si zalezla do mechem vystlaného prostoru, kde by poletovali růžoví motýlci a kolem pobíhal jednorozec s velkým napichovadlem na hlavě, jenže to by nesměl být na obzoru další víkend. Ten víkend, kdy má v plánu oslavit sotva třicáté narozeniny.

Ano, slyšíte správně.

„Možná to nevíte,“ říká Valérie sestře a Jaromírovi, „ale slavit sotva třicáté narozeniny je rozhodně lepší než slavit už třicáté narozeniny.“

Veronika se zasměje. Ale jen trochu, protože má třicítku za sebou. Nejstarší z trojice je Jaromír, tomu je opravdu hodně. Valérie má pocit, že mu táhne na padesát, ale neví to jistě. Jaromír svůj věk nikomu neprozrazuje, protože nechce, aby mu lidi říkali strejdo nebo dědo. Když je Trunda před lety seznámil, měl Jaromír ještě vlasy. Teď je úplně holohlavý. Ale v té holohlavosti se zračí i něco z jeho dokonalosti.

Vypadá pořád dobře, uvědomuje si Valérie, i když ho to zjevně stojí hodně námahy. Dnes má na sobě skvěle padnoucí sako, klasicky béžové, ale jemu padnou všechna saka, když má svého vlastního krejčího.

Sedí v kavárně a povídají si. Kafe už mají dávno vypité a šálky odnesené, ale pořád se nezvedají, protože stále nedo-

řešili Valériiny narozeniny. Podle Jaromíra by je mohli oslavit na jeho chatě v Jizerkách. Veronika je nadšená. „Už se moc těším,“ prohlásí a zamrká velkýma očima.

Valérii zneklidňuje, že na ni z druhého koutu kavárny vrhá hladové pohledy nějaký mladík. Nebo se dívá na Veroniku? Nebo to nejsou hladové pohledy a jen tak obyčejně čumí?

Valérie se na něj pořád otáčí a příliš neposlouchá, co Veronika s Jaromírem říkají.

„Kam koukáš?“ zeptá se Jaromír dotčeně. „Řešíme tvoje narozeniny, a tebe to vůbec nezajímá.“

„Ale zajímá. Pardon,“ sklopí oči Valérie. „A kdo všechno tam jako pojede?“

„Trundu neber,“ řekne Veronika důrazně.

„Neboj.“

Jaromíra štve, že se Valérie už zase otáčí na cizího chlápka. „My dva jsme ti málo?“

„To ne, ale...“

Jaromír vytáhne z kapsy telefon. Odemkne displej a chvíli po něm bruslí tlustými prsty. Sestry ho pozorují.

„Ale nic,“ mávne rukou Jaromír, když zachytí jejich zvědavé pohledy, „jenom mě napadla taková... jenom mě napadla taková věc.“

Najednou vypadá, jako by přemáhal dojetí, napůl se usmívá a napůl je mu do breku. Schová mobil zase do kapsy a vrátí se pohledem k Valérii a Veronice. „Tak co? Půjďme, ne?“

Ze dveří kavárny vyjdou dvě mladé ženy. První z nich se usměje, protože mezi mraky prosvítlo slunce a ona má už na dnešek nějaké plány. Je to Veronika, dlouhé hnědé vlasy, zakroucená ofina. Hezké rty. Výrazné hnědé oči. Sex dvakrát

týdně, většinou s manželem, ale někdy též s milencem na automatické pračce v bytě jeho matky. V dětství sbírala známky, v pubertě je ovšem vyhodila, protože to podle ní nemělo smysl. Vyhodila dokonce i známku s Hitlerem, třebaže mohla mít velkou cenu. Veronika nesnáší diktátory. Je ráda sama sebou. Ráda hledí psy cizích lidí na ulici, chtěla by jednou taky mít nějaké zvíře, věnovala by mu hodně volného času a vůbec by jí nevadilo, že pouští chlupy. Nerada uklízí. Nerada myje nádobí. Dokonce ho i nerada skládá do myčky. Na základce měla málo kamarádek. Na gymnáziu taky jen pár. Nesnáší turistiku. Hnuší se jí cestování veřejnou hromadnou dopravou, nikdy by nesáhla na žádné z těch lepkavých madel. Jezdí raději autem nebo na motorce.

Hned za Veronikou kráčí Valérie. Slaměné mikádo, většinou pečlivě učesané, na slunci se třpytí jako říční hladina a při rychlejším kroku neposedně nadskakuje. Její kůže je obvykle bílá, jen na konci léta je mírně opálená. Ale ne moc. Nikdy nesbírala známky, občas se na základce poprala, když jí někdo zkritizoval účes nebo oblečení. Kdyby na to přišlo, byla by se svou náturou schopná kohokoliv oddělat. Velké modré oči, světlé řasy. Po těle má poměrně hodně drobných pih a mateřských znamének. Dosud byla zamilovaná jen do svého muže a ani jednou ho nepodvedla, ale zároveň potřebuje volnost nebo alespoň pocit volnosti. Propastný rozdíl mezi tím, jak vypadá nalíčená a nenalíčená. Turistiku taky moc nemusí. Nechápe, proč ji chce Jaromír o víkendů vláčet do Jizerek. Chtěla by narozeniny oslavit raději v nějakém klubu v Praze.

Na rohu ulice se všichni rozejdou. Valérii při pohledu na cisternu Pražských vodovodů a kanalizací bleskne hlavou vzpomínka na vodu, která se jí při plavání opírá silným tlakem do uší, a vytáhne z kabelky půlku Lexaurinu. Jenže prášek

nemá čím zapít, a tak je našťvaná, že si na něj nevzpomněla v kavárně. Na druhou stranu by to obtížně maskovala před sestrou a Jaromírem, protože oni mají oči všude, zvědavci zvědaví. O dvacet minut později na Černém Mostě bloumá obchodem s nábytkem a bojuje s únavou, nejrádši by ulehla na některou z těch velkých matrací. Malátná je i z těžkého vzduchu v prodejně. Je tu plno mladých párů, které si nadšeně zařizují své první domácnosti. Kreslí malými tužkami titěrné náčrtky, usilovně počítají, škrtají a znovu počítají...

Tohle má Valérie za sebou, i když s Trundou nic počítat nemuseli. Trunda prostě přišel a všechno, co potřebovali, koupil. Po pěti letech jim hodně věcí dosloužilo, ale to není její vina, když většinu spotřebičů vůbec nepoužívá. Valérii stačí zapnout fén a zamknout se v koupelně. Namíří si jím do vlasů a dívá se na sebe v zrcadle. Neviditelná teplá ruka jí uhlazuje pěšinku a ona si mezitím rovná myšlenky.

Přehrává si v hlavě, co jí řekli Veronika a Jaromír. Že se nemůže takhle zahrabat. Že musí chodit víc na vzduch, mezi lidi, že je bledá jako smrtka, že by se měla odvázat. Ale jak? Po pěti letech s Trudou už nemá žádné koníčky. Alespoň žádné, o kterých by věděla. Kdysi ráda zpívala a hrála na kytaru. Trochu běhala. To už je pryč. Doma se spíš dívá na televizi. Když je v županu a ještě mokrá, vždycky si ji zapne. Koukne do misky na stolku, jestli tam nezbyly brambůrky z večera, ale je tam už jen taková drť, tak si ji nasype do pusy. Uvaří si čaj, aby mohla spolknout další prášek, to ji uklidní.

Ale už je brát nechce. Už je brát nebude. Jenom dneska.

V prodejně je vydýchaný vzduch. Valérie nakonec stejně ulehne na jednu z těch velkých matrací, i když se tomu do poslední chvíle bránila, a odpočívá. Dívá se do stropu. Těžko se jí polyká, a tak si rozepne kožené sako a uvolní šátek. Pod sakem má těsné tričko a pod ním skoro žádná prsa. Když leží na zádech, je úplně plochá. Tričko je krátké a vylézá jí pupík.

Lůžko se najednou zavlní, na druhý konec si sedl cizí chlap. Dívá se na náčrtek a usilovně počítá. Má delší mastné vlasy a ohnutá záda. Valérie znechuceně obrátí svůj pohled na druhou stranu. Nějaký mladý pár si vybírá dětskou postýlku. Dívka je těhotná a hladí si krouživými pohyby břicho. Nejspíš vyčetla v nějaké moudré knížce, že se to tak má dělat. Aby dítě v břiše nekřičelo.

To je ale blbost, co?

Valérie rodičovství nerozumí. Ona pořád žije jako malá. S mámou a ségrou. Má ráda lízátko a culíky. Kdyby jí Trunda necpal pod nos svoje mužství, vystačila by s tím ještě řadu let.

Pak ji napadne bláznivá myšlenka. Začne si hladit nahý pupík a upře na mladíka vyčítavý pohled. Skoro jako by mu chtěla říct:

„Podívej, jakou spoušť jsi způsobil. Já s tebou taky čekám mimíška, láska moje.“

Budoucí otec je nesvůj, přítomnost cizí ženy rozvalující se na široké matraci ho očividně znepokojuje. Valérie roztáhne kolena od sebe, naznačuje zrychlený dech, jako by měla už brzy rodit, a dívá se mladíkovi vyčítavě do očí.

Muž uhne pohledem a předstírá, že svou partnerku zaujatě poslouchá. Je malá a drobounká a její hlásek je velmi tenký. Pořád něco drmolí a šermuje prstem nad pomačkaným náčrtekem. Pomačkaným dychtivostí ze zařizování bytu. Nejspíš plánuje jejich společnou budoucnost na desetiletí dopředu, pomyslí si Valérie. Nemá v lásce tyhle rodinkáře, urputné plánovače štěstí, projektanty budoucích generací. Jsou jí cizí, ona má svá psychofarmaka a neúčelné souložení. Ale má i něco, co oni nemají. Je v ní plamen, který nikdy nezhasne. Je to hlas její vaginy.

Ano, slyšíte správně, její vagina umí zpívat operu.

Znovu se podívá na toho zmetka a olízne si rty. Muž na prázdno polkne. Valérie se nenápadně dotkne prsou, tedy

dotkne se míst, kde má každá žena prsa, a pak se stejnou vášnivostí zamíří prsty mezi nohy. Chtěla by se před ním svléknout jako jeho žena, když jde večer spát. Jen to břicho jí chybí. Chtěla by, aby zaslechl pronikavý pláč její vaginy vlhké jako podzimní den.

Mladík se na chvíli oprostí od Valériiných provokací a začne svou ženu vnímat, nebo se o to alespoň pokouší. Napíná sluch a sklání k ní hlavu. Po chvíli opět netečně přikyvuje a Valerii je jasné, že už je z dnešního nakupování velmi unavený. Přitom to určitě nesehnali (to, co sháněli). Protože to pořád nikde nemají.

Dívka je psychicky zničená, obejde ležící Valérii a sedne si vedle chlapa s mastnými vlasy. Mladík ji následuje, ale zůstane stát. Těhotná znovu šermuje drobným prstem nad návrhem rozmístění nábytku a Valerii se její počínání protiví. Úporná ženská snaha vybudovat hnízdo vede k hromadění zbytečnosti a akumulaci napětí mezi partnery. Valérie dobře ví, že ženám a všem těm jejich zatraceným krámům je dříve či později každý byt malý. Ona sama je zvláštní případ. Je sice taky žena, ale s Trundou si dokáže promluvit jako muž s mužem.

Ano, slyšíte správně. Valérie prostě není z těch, které si šhubají na hnízdo.

Dívka si jednou rukou podpírá bradu, v druhé má stále zmuchlaný náčrtek, ale už se jím nezabývá. Odevzdaně hledí někam do prázdna. Mladík ji konejší. „Neboj, třeba si to babička ještě rozmyslí.“

Valerii napadne, že by se s budoucí maminkou mohla dát do řeči a přitom pokračovat v nenápadném škádlení jejího partnera. Tyhle malé zvrhlosti jsou lepší než jakékoliv umělé vyrovnávače nálad. „Taky vás zařizování bytu tak deprimuje?“ zeptá se.

Mladý muž na ni pohlédne s nedůvěrou. Dívka se však na Valerii přátelsky usměje a řekne:

„Zrovna jsem povídala manželovi, že z toho snad porodím.“

„Jednou určitě,“ ujistí ji Valérie. „Mimochodem máte moc krásné břicho.“

„Děkuju.“

„Taky bych takové jednou chtěla. Ale myslím, že bych si ještě měla užívat.“

Dívka se podívá na svého muže a vyprskne smíchy. „To jsem si taky říkala, jenže tady Karel to vzal do svých rukou.“

„Ale no tak,“ zlobí se mladík.

Valérie se posune blíž k dívce, vedle níž stále sedí muž s mastnými vlasy. Mladík se ho snaží vystrnadit výhrůžnými pohledy, ale marně. Zrovna teď, když konverzace začala být zajímavá, je to v podstatě nemožné.

Dívce je už zase do breku. „Víte,“ stěžuje si, „měli jsme původně bydlet u Karlovy babičky, která má krásnej byt čtyři plus jedna a žije sama, ale babka si to rozmyslela a my skončili v pronajatý garsonce. Karla navíc ke všemu vyhodili z práce. Tak jsme si vzali úvěr aspoň na nejnútnejší vybavení.“

„To je mi líto,“ řekne Valérie, „a pročpak už vás babička nechce?“

„Kvůli tomuhle,“ odpoví dívka a ukáže na své břicho.

Valérie údivem sraští čelo.

„No jo, je to tak. Babča nevěří, že by to dítě mohlo být Karlovo.“

Valérie si dívku znovu prohlíží a přijde jí, že má na budoucí maminku příliš hříšné rty. Posune se k ní o něco blíž, aby ji Karel ani chlápek s mastnými vlasy nemohli slyšet, a zeptá se:

„A má babka pravdu, nebo ne?“

Dívka zrudne. „No dovolte...“

„Tak pardon,“ usklíbne se Valérie a sáhne po kabelce ležící na kraji matrace. Postel se rozvlní. „Musím ještě zkouknout nějaký lampy. Moc ráda jsem si s váma pokecala.“

Při odchodu zavrtí malou zadnicí, aby dokončila, co ve své pošetlosti začala. Za sebou nechává spálenou zem, jednoho vzrušeného ženáče a pohoršený pohled jeho manželky, která prohodí něco o *děvkách zasranejch*. Tohle Valérii těší, tohle bourání světů jiných lidí, kteří mají větší štěstí než ona.

Valérii ani v nejmenším nepřekvapí, když jí Karel za deset minut vstoupí do cesty v sekci s osvětlením. Na tyhle věci má talent po mámě. Vlastně by se divila, kdyby se tak nestalo. „Se omlouvám, že vás tak pronásleduju, nezašla byste na kafe?“ koktá mladík.

„Teď?“ svráští čelo Valérie a podívá se na hodinky.

„Teď ne. Spíš někdy jindy.“

„Dobře, tak zítra?“

Mladík přemýšlí. „Sakra, to vlastně taky nemůžu, jdeme na předporodní kurz. Sice je to voprůz, ale musím tam. Navíc když to má být naposled...“

„Tedy pozítří?“ zeptá se Valérie. Má jasno v tom, že se s chlápkem nevyspí, ale líbí se jí jeho odhodlanost.

V Karlově tváři se chvíli zračí naděje, ale jen malou chvíli. „To taky nepůjde. Přijede k nám tchyně.“

„Popozítří?“ navrhne nový termín Valérie a začíná jí docházet trpělivost.

„Bohužel,“ kroutí hlavou mladík, „to už máme termín.“

Valérie se hořce pousměje. „Nechápu, proč mě uháníte, když vůbec nemáte čas?“

„No, já myslel,“ sklopí oči, „že byste mi dala zatím aspoň telefonní číslo. Že bych vám příležitostně zavolal, třeba po porodu, až se všechno zklidní. Nebo můžu volat i z porodnice, když si půjdu do automatu pro kafe.“

„Tak to ještě nechme uležet,“ zchladí ho Valérie, „třeba budete mít víc času, až vaše ratolest začne chodit do školky. Mimochodem, co jste nakukal svojí paní?“

„Jak to myslíte?“

„Co jste jí řekl, než jste za mnou vyběhl?“

„Že... že...“ zakoktá se Karel, „že potřebuju nutně na záchod.“

„Tak na co čekáte?“ ušklíbne se Valérie a ukáže ke schodišti. „Toalety jsou v přízemí na druhé straně.“

Mladík zdrceně vycouve z uličky se stojacími lampami a spěchá zpátky za svou ženou.

Valérie se prochází po obchodě, jako by se nic nestalo. Před chvílí málem zničila jedno mladé manželství, a je jí to lhostejné. Prohlíží si vystavené zboží. Trunda říkal, že by měli na chatě umístit do zahrady nějaké osvětlení. V noci tam bývá tma jako v pytli. Tohle léto bylo úplně tragické, přitom chtěli zvát přátele na večerní grilování. To ovšem vůbec nešlo, museli by si svítit baterkou.

No jo, ale co mám vybrat? uvažuje Valérie. Svítící koule? LED řetězky? Závěsné lampiony? Podle Trundy budou nejlepší zemní reflektory. Valérie vraští čelo. Opustí sekci s osvětlením a kolem boxu s plyšovými hračkami zamíří k východu. Třeští jí hlava a už zase myslí na mrtvou holčičku, jejíž tělo našli na hladině. Byla prosycená chlorem a máma vykřikla. Valerie tuhne a zapomíná dýchat. Měla by se napít. Měla by si koupit vodu. Stejně nemá čím zapít další půlku prášku.

Valériina sestra žije jako za sklem. Má pocit, že svět je za sklem, nebo ona je za sklem. Nebo platí obojí. Kdyby s Veronikou třásly miliony rukou, nikdo ji neprobudí. Vypadá jako zasněná, chodí jako ve snách, ale není. Je jen dobře izolovaná od okolí. Což je výhoda. Což je výhoda, říká si, protože po světě chodí plno hajzlů.

Svět tam venku se někdy zdá studený a jindy teplý, vlhký nebo suchý, přesně podle počasí, které si Veronika zrovna přeje. Někdy si přenesne židli k oknu (ke svému vnitřnímu oknu, které se nachází uvnitř Veroničiny hlavy, nejspíš na vnitřní straně očí) a dívá se. Je to ohromná zábava. Veronika mrká velkýma očima a všichni se přetvařují. Nejradši by se proměnili v chameleony, aby ji mohli dlouhým jazykem tajně olizovat, aniž se zvednou ze židle.

Všichni mají pocit, že Veronika v životě nic nezažila, že je přinejmenším panna, ale ona přinejmenším panna není, leda Panna orleánská, protože zažila hodně drsných věcí, z nichž by se každý druhý sesypal. Ale Veronika je v klidu. Ona je taková vždycky. Na druhou stranu přes všechnu izolaci nemá takovou sílu odrážet nezajímavé chlapy jako Valérie, v tom je její sestra rozhodně lepší. Valérie je šikovnější a praktičtější, ačkoliv to v životě nikdy neuměla moc zúročit. Zatímco Veronika píše aspoň nepravidelně články do celostátního deníku, Valérie je více než rok úplně bez práce. Stačila jedna návštěva bazénu, pohled na plavčíkovy nohy v gumových pantoflích, a od té doby přežívá na Lexaurinu a chipsech. Podle Veroniky však Valérie nemůže všechno svádět na stará traumata, za své problémy si může do značné míry sama. Žádný rozumný zaměstnavatel by přece nedal práci někomu tak vrtkavému v náladách, přitom tak ochotnému škrábat a kousat, někomu tak pevně odhodlanému obětovat se a zabít pro cokoliv, co za to nestojí.

Ve čtvrtek ráno před pracovní schůzkou leží Veronika v tělocvičně a zvedá zadek nad karimatku. Má ho hezký, i když cvičí teprve podruhé. Jednou ji napadlo sem přijít, tak je tady. Řekla si, že po všech těch večírcích je načase začít na sobě makat. Je příjemné být s dalšími dvaceti ženami v tělocvičně, zvedat zadek nad karimatku a zase ho spouštět. Stačí deset

dvacet opakování a splní se vám vaše sny. Cvičitelka, mimochodem úžasná žena s perfektním tvarem hýždí, rozdává posilovací gummy. „A teď si zahrajeme na pejsky. Haf, haf!“ říká. Všichni se smějí. Jen Veronika ne. Unožování v kleče je podle ní pěkná blbost. Ale nereptá a unožuje. Sedí za oknem své pozorovatelný, dívá se na ostatní potíci se ženy a dobře se baví, přestože navenek zůstává vážná.

V bufetu je plno. Valérie trpělivě vystojí frontu a koupí si vodu bez bublinek a dětskou porci masových kuliček. Posadí se vedle mladé maminky s malou zamračenou holčičkou. Na stole i pod ním je nepořádek. Drošky, zmuchlané ubrousky, mokro. Pronikavý zlý pohled dítěte. Chtěla by raději sedět sama nebo jen s někým dospělým, ale u jiných stolů není místo. Děvče v ušpiněném tričku s nápisem SUPER SÉGRA (cože, ono je těch spratků víc? vyděsí se Valérie) má kolem pusy drošky, které postupně odpadají. Jednou rukou rozplétá skořicovou rolku a druhou ovládá mobil položený na jídelním stole. Vůně nebo spíš pachy různých jídel se spojují do jedné univerzální vzdušné hmoty.

Valérie se pokusí o kontakt. „Ahoj. Dobrou chuť.“

Dítě se zamračí. „Já nejím. Jenom si s jídlem hraju. Nemám totiž hlad.“

Matka se na Valérii usměje, jako by to bylo ohromně vtipné, jenže ono není. A Valérie rozhodně není z těch, kteří by něco podobného ocenili. S odporem sleduje, jak děvče žmoulá rolku, jak rozdrčené pečivo padá na zem a jak si dívka otírá ruku o tričko. To nejhorší má ovšem teprve přijít.

Na stole už není žádné jídlo, s nímž by holčička mohla naložit jako s modelínou, a tak začne matce, zmožené nakupováním i předchozími rozpravami se svým andílkem, pokládat

různé zákeřné otázky a ironicky glosovat její vyhýbavé odpovědi. Většinou jde, jak jinak, o běžné otázky týkající se sexuálního života velryb nebo počtu zubů středně velkého žraloka, případně o různé matematické záludnosti a tak podobně. Jak se ukáže, ne všechny početní úlohy mají jednoznačné řešení. „Mami,“ zeptá se například děvče a po očku sleduje Valérii, jako by snad i ona byla zapojena do této šílené hry, „kolik je *sednout si plus jedna*?“

„Cože? Co to vymýšlíš, zlatíčko?“

„Já nic nevymýšlím, já se tě zcela vážně ptám. Kolik je *sednout si plus jedna*?“

„*Sednout si* přece nejde s ničím sečíst.“

„Ale jde, je to docela jednoduché,“ trvá dívka na svém. „*Sednout si* jsou dva. Plus jedna rovná se tři. Už je ti to jasný?“

Matka neochotně přikývne. Mají dojedeno. Naštěstí odcházejí. Valérie je bledá. Nechce děti. Trunda je taky nechce. Valérie nechce děti a nekoupila vůbec žádné zemní reflektory. Vstává, odnáší táč s masovými koulemi, jichž se ani nedotkla, a nechce děti. Žaludek má naruby a vrací se jí protivná úzkost. Je strašně hubená, máma bude zase nadávat, že nic nejí, ale fakt nechce žádné děti, a hlavně se jí neptejte proč. *Sednout si plus jedna rovná se tři*, no jasně.

Podívá se na hodinky. Není ještě ani poledne, a už má v sobě dva celé prášky.

2

Osmačtyřicet, to už je vážně dost, přemýšlí Petr. Odhaduje, že má před sebou ještě tak dva roky života, kdy bude schopen sbalit ženskou do pětatřiceti. Pak se hranice nepříjemně posune ke stařenám s aktinickou pigmentací.

Po padesátce už bude šedivý.

Všude.

To je strašný, uvažuje.

Ráno vytřeští oči. Už několik let je neotevřít normálně, prostě je vytřeští. Jako by se mu těsně před probuzením zdálo něco děsivého. Včera měl narozeniny a celý den strávil v leších za Prahou s vypnutým telefonem. Dělá to tak už asi pět let. Na protest proti plynoucímu času a taky z nechuti podávat si ruce s lidmi, kterých si postupně přestává vážit. Dana a Miriam si na to zvykly, a tak mu dávají dárky s týdenním předstihem. Vlastně letos dostal dárek jen od dcery, protože Dana je zase na nějakém rekondičním pobytu. Je tam určitě hodně jógy a hodně bylinek, hodně dietně vyvážené stravy a taky hodně vína a hodně lží, napadne Petra, který se na tyhle věci dívá s obvyklým despektem ze své strany manželské postele.

Z té neustlané strany.

Oživí mobil a pročítá zprávy od lidí, kteří si na něj včera vzpomněli. Není jich mnoho, nemá totiž profil na Facebooku.

A kdo nemá profil na Facebooku, jako by neexistoval. Dokonce i lidé, kteří se odporoučeli na věčnost, jsou díky pomníčkům na sociálních sítích skutečnější než Petr a na rozdíl od něj se — alespoň v očích uživatelů internetu — těší úctyhodné kondici i materiálnímu zajištění a vůbec celkově záviděníhodné životní pohodě.

Mezi každoročními gratulanty ho trkne do očí jedno neobvyklé jméno. Jaromír. Přeje mu všechno nejlepší, bla bla, hlavně to zdraví, a zve ho na víkend k sobě na chatu. Jaromír Bouše. Kamarád, s nímž za studií sdílel malý podnájem v Podolí. To je hezké, usměje se Petr, že mu dávný přítel po tak dlouhé odmlce napsal. Jako by tušil, že se kolem Petra děje něco nebezpečného a chtěl ho ochranně vtáhnout do svého světa, na nějž Petr pod vrstvou posledních let s Danou a Miriam už málem zapomněl.

Petrovi se vybaví dávný obraz: nástěnka před katedrou manažerské psychologie, fronta studentů, smích i stres. Všichni se potřebovali zapsat na povinně volitelný seminář, jenže počet míst byl omezený. Petr měl štěstí. Přišel včas a podařilo se mu vepsat jméno do jednoho z posledních volných políček. Chtěl už utíkat do menzy, když vtom mu někdo zlehka poklepal na rameno:

„Prosem, zapeš mňa taka. Boušááá Jaromer. Namam tatěž tožko.“

Petr znejistěl. Jaromíra tehdy ještě moc neznal, ale jeho příjmení mu z předchozího semestru utkvělo v paměti. Pro jistotu se zeptal:

„Jak že se to jmenuješ? Bouša, nebo Bouše?“

„Boušááá.“

„No vidíš, a já myslel, že jsi Bouše.“

„Ano, Boušááá.“

„A Bouše tedy ne?“ ověřoval si Petr zmateně.

„Ano, Bou-šááá. Bou-šááá,“ slabikoval Jaromír.

Petr si o něm nejdřív pomyslel, že je totální blb. Chtěl ho zpražít a říct mu, ať se teda zapíše sám, ale pak mu došlo, že to Jaromír nedělá schválně. Mohla za to otevřená výslovnost samohlásek, s níž má celoživotní problém.

Petrovi trvalo docela dlouho, než si na to u Jaromíra zvykl. Stejně jako na jiné věci. Třeba na to, že Jaromír je na kluky. Ačkoliv to bylo veřejné tajemství a Jaromír to vytrvale popíral a Petrovi nikdy nepřiznal, ani když se na to přímo zeptal. Nejspíš měl strach, že by s ním Petr už nechtěl bydlet. A možná se pořád nerozloučil s myšlenkou, že by to mohl zkusit s holkou. Protože chtěl mít jako on, Petr, stejné vyhlídky na manželství a kupu dětí. Tohle Petrovi vždycky záviděl.

Jaromír byl odjakživa konzervativní, rozhodně by nešel na Prague Pride, a na škole dokonce pravidelně nadával na *ty profesorský buzny*. Na druhou stranu neměl nic proti upnutému barevnému oblečení, vhodně zvoleným koženým doplňkům a oplýval spoustou kamarádek, které rády zašly na kafe s navoněným homoušem.

Petr to bral, jak to je, a mohl si s Jaromírem bez výčitek povídat o holkách, když na to přišlo. Dokonce se v tom schválně vyžíval, obtěžoval ho detailními popisy a bavil se jeho odmítavými reakcemi. Naproti tomu Jaromír vždycky mluvil o kamarádkách. A mluvil o nich hezky, ne jako Petr o těch svých *kundách*.

Jak utíkaly roky, Jaromírových kamarádek přibývalo, zatímco Petr se propadal do stále větší osamělosti. A na tuhle dávnou strunu teď Jaromír udeřil. Láká Petra na chatu starým osvědčeným způsobem: budou tam prý i dvě atraktivní známé, které by ho rády poznaly. Jenže tahle vábnička už tak spolehlivě nefunguje, uvažuje Petr. Ale jistý si tím není. Jedna z těch holek, čte dál Jaromírovu zprávu, má taky narozeleny. Můžem spojit dvě párty do jedné a užít si skvělou

rozlučku s létem, navrhuje kamarád. Zároveň zavzpomínat na staré časy. Zastavit se ve věčném spěchu a dát si pár skleniček, nadýchat se zdravého vzduchu, užít si nádherné panorama hor...

Petr pozvání nejdřív odmítne, bylo by pošetilé se vracet, řekne si, ale nějaký neodbytný hlas z hlubin jeho samoty mu našeptává, že návštěva Jizerek může být jeho poslední šancí. Poslední šancí na důstojné rozloučení s mládím, které mu postupně vyprchalo ze žil a kterého zbývá už jen špetička. Je lehké jako pápěří a půjde snadno sfouknout z dlaně.

Otevře okno a nechá do ložnice proudit čerstvý vzduch. Jenže tu osmačtyřicetiletou mrtvolu ze svého těla tak hladce nevyžene. Polkne další z hořkých slin, které se od rána hlásí jako nepříjemná vzpomínka na včerejšek, pohlédne z okna na pusté prostranství mezi domy a pak Jaromírovi odepíše, ať s ním tedy počítá.

Jaromír se moc těší, ten dort musí být pompézní. Aspoň třicetipatrový, když má Valérie třicáté narozeniny. Všechno musí být úžasné a velkolepé.

Valérii má hrozně rád. Je Lukášovi Truneckému vděčný, že je tehdy seznámil. Ze začátku mu přišla jako normální, úplně obyčejná holka. Ale když se rozparádila, to bylo něco. A ještě ségra. Ta to úplně rozsvítila. Obě mají úžasný dar zaplnit jakýkoliv prostor. Pokud ovšem Valérie nemá své úzkosti a polykací mánie a Veronika neupadne do netečnosti. Ale když jsou ve formě, jsou to dvě úplně šílené sestry, které v jednom kuse pohazují vlasy, na vysokých podpatcích mají sníženou stabilitu, a tak se křečovitě drží jedna druhé nebo kohokoliv, kdo je zrovna nablízku, a v záplavě hudby a světelných efektů volají na Jaromíra:

„Jaromíre, nalej nám ještě víno!“

Nebo:

„Jaromíre, kup nám pizzu!“

Smějí se a mají dlouhé hubené nohy, které dobře vyniknou vedle Jaromírovy zavalité postavy. Jaromír někdy sestry objímá v pase a pyšně s nimi korzuje a je rád, že mu na pečlivě udržované pleši ulpí aspoň malý odlesk jejich krásy. Nalévá jim víno a kupuje pizzu, směje se, a když je hodně šťastný, tak si nedává pozor na výslovnost, popadne z prvního stolu velký tác chlebíčků, otočí se na své společnice a zakřičí:

„Prosem, děvčata, jan se dajta!“

Zní to vážně divně, až se toho sám zalekne a rychle to zají jedním chlebíčkem.

Petr je pořád ještě s Danou, i když se už několik roků rozvádějí nebo se o to alespoň pokoušejí. Protože Petr se *zatím* nemá kam odstěhovat a Dana ho *zatím* nechce vyhazovat, jelikož si — popravdě řečeno — ještě neumí poradit se svou samotou.

Ta situace je bezvýhodná a frustrující. A to pro oba, tedy pro Petra i pro Danu. Ale má to některé výhody.

Ano, slyšíte správně.

Výhodou rozpadajícího se manželství je, že Petr nemusí hlásit, kam jde, a nemusí být každou noc doma. Nevýhodou rozpadajícího se manželství je, že nejméně dvakrát týdně zvrací po prohýřené noci v Ponorce (hudební klub na sídlišti s blikajícími neony a pomočeným chodníkem u vstupních dveří). Dříve zvracel časně ráno, ale čím je starší, tím alkohol odbourává pomaleji a zvracení se dostavuje až kolem poledne, někdy i odpoledne. Ráno má pořád naváto a bláhově se raduje při zjištění, že mu *zatím* není tak zle.

Strašnou kocovinu zakouší i v den odjezdu do Jizerek. Toho sobotního rána, kdy je mu ještě dobře, ale zároveň tuší, že se jeho stav během dopoledne rapidně zhorší, si oblékne červenou silonovou bundu, v níž chodil ještě na výlety s malou Miriam, obuje pohorky a hodí si na záda odraný batoh. Z Černého Mostu dojede autobusem do Desné, kde na benzinové pumpě vypije jedno kafe v kelímku. Pichlavé zářijové slunce se dere přes zaprášené výlohy benzinky a slibuje hezké rozloučení s létem. Petr se vydá Riedlovou ulicí k lesu. Stoupá svažitém terénem, po levé ruce dravý tok Černé Desné, místy překonávající velké kamenné plotny. Procházka mu pomůže. Ve tváři už zase má přirozenou barvu a prsty se přestávají třást.

Na Jaromírovu chatu dorazí před polednem. Jak záhy zjistí, není to žádná skromná chajda, ale nákladně zrekonstruovaná bývalá ubytovna s deseti ložnicemi, kuchyní a prostornou halou, již dominují velká kachlová kamna. Budovu, která má částečně charakter roubenky, Jaromír, pravděpodobně v manické fázi svého duševního postižení, dovybavil i saunou, malou posilovnou, barem, rozlehlou terasou a bazénem.

„Pojď dál,“ usměje se spolužák, oblečený v krémovém saku s flitry, a překvapeně si měří Petrovu garderobu. „Chystáš se někam na túru?“

„Ty snad ne? Vždyť jsme na horách.“

„Já už dávno nikam nechodím,“ mávne rukou hostitel. „Všechno jsem viděl.“

Petra překvapí, jak se Jaromírova nedbalá výslovnost od školy zlepšila. Občas mu sice ještě nějaká hláška ujede, ale většinou mluví normálně. Petr přemýšlí, jak to má Jaromír s orientací. Jestli se i v tomhle směru přeonačil, nebo je vše při starém.

V předsíni shodí ze zad batoh a rozvazuje si bagančata, Jaromír z něj nespouští oči. „Mohu tě obejmout?“ zeptá se, sotva se Petr napřímí.

Petr bezděčně zpevní tělo. „Můžeš.“

„Jsi zhubnul, ne?“

„Trochu.“

„Jak dlouho jsme se neviděli? Pět let?“ odhaduje Jaromír.

„Asi tak,“ přitaká Petr.

Stojí jako dvě sochy snad půl minuty. Jaromír má v koutku slzu. Petrovi začíná být dlouhé objetí trapné. Chce něco říct, ale nic ho nenapadá. Jaromír nejdřív taky mlčí a pak mu s přátelským úsměvem pošeptá:

„Moc se těším, až všechno probereme. Později, až bude klid...“

Vejdou do haly a Petr se s úlevou uvelebí na pohodlné sedačce. Jaromír ze stolku bleskově sklídí několik starých knih, jež studoval před Petrovým příchodem za pomoci velké lupy. Bez jediného slova postaví před hosta sklenku s vychlazeným sektem.

Petr se tázavě podívá na Jaromíra. „Něco oslavujeme?“

Jaromír odloží načatou lahev. „Neměl náhodou někdo narozeniny?“

„Měl,“ uvědomí si Petr a nechápavý úsměv mu trochu ztuhne.

Přifuknou si. Jaromír pořád stojí, ale Petr se přitom jen mírně nadzvedne z pohodlné sedačky. Sotva přiblíží skleničku ke rtům, spatří na schodech čísi nohy a do uší ho bodne kovový zvuk vysokých podpatků. Je to Veronika. „Jsem hotová, ale Valérie ještě kouří na balkóně.“

Petr vstane a prohlíží si neznámou ženu. Napadne ho, že má výstavní tělo, ale s duší už to tak slavné nebude. Jaromírova tvář mezitím lehce zrudne. „Verunko, nedupej tolik, zničíš mi novou podlahu!“ rozčiluje se hostitel.

Mladá žena však na jeho výtky nereaguje. Popojde energicky k Petrovi a podá mu úzkou pravici. „Všechno nejlepší,“

dodá, sotva se oba vzájemně představí, „ségra má taky narozky, tak to pořádně oslavíme.“

Valérie naposled očima přejeđe po čerstvě povlečené posteli, pak si v zrcadle nad nočním stolem zkontroluje účes a sejde po schodech za ostatními. V přízemí tlumeně hraje hudba, kamna příjemně hřejí. Taky ona podá Petrovi ruku. Ten ji stiskne slabě, jako by už neměl sílu. Nebo jako by z něj všechnu sílu vyčerpala Veronika.

„Dva chlapi, dvě ženský. A hromady alkoholu. Z toho nekouká nic dobrýho,“ zavtipkuje Jaromír. Sestry na sebe udiveně pohlédnou.

„Nesmrdí ze mě cigarety?“ pošeptá Valérie sestře.

Veronika k ní přičichne. „Ani moc ne.“

Jaromír postaví na stůl jalovcovou pálenku s příchutí jahod a vysvětluje Petrovi: „Dámy si to vyžádaly. Prý to taky ulevuje od bolesti při artróze, to by tě mohlo zajímat.“

„Je to úžasný pití. Ochutnej,“ mrkne na Petra Veronika.

Petr uchopí sklenku a opatrně se napije. Po prvním polknutí se začne ošívát. „Fuj, chutná to jak dětská zubní pasta!“

Sestry se zasmějí. Valérie si hosta zkoumavě prohlíží. Vystouplé žíly na předloktích, propadlá tvář, ten člověk nevypadá vůbec šťastně. Je jí záhadou, proč ho Jaromír pozval. Co ti dva spolu mají? A proč se Jaromír v jeho přítomnosti chová tak divně? Znepokojuje ji to, protože má ráda ve věcech jasno. I když mít ve věcech jasno je luxus, kterého Valérie zřídka kdy dosáhne.

Petr si jejich jména pořád plete. Když ho na to Veronika upozorní, spílá jejich rodičům, že dali oběma jméno začínající na V. „Kdybyste byly postavy románu, tak by byl čtenář úplně v pytli. Strašně byste mu splývaly.“

„Ale jdi ty,“ ušklíbne se Veronika. „Jestli ti spíš nezačíná skleróza.“

Valérie přemýšlí, zda by se jí líbilo posadit se Petrovi na obličej. Asi ne. Sama neví, proč takhle uvažuje. Možná je to tím, že s Trundou už dlouho nespala. Vždycky přijede a svalí se na gauč v obýváku. Je vysátý vedrem nebo zimou nebo tím, co je zrovna venku, a rozhodně nechce být s Valérií v posteli. Občas jí to udělá, to ano, aby se neřeklo, ale počíná si při tom jako stroj. Když si navléká kondom, soustředí se jak učitel při chemickém pokusu. Vyrstkuje špičku jazyka a Valérii někdy připomíná pyrotechnika zneškodňujícího časovanou bombu.

Dopoledne si nevzala obvyklou půlku prášku (měla obavu, jak by se to sneslo s alkoholem), a přesto je teď mimořádně klidná. Možná ten klid vychází z Petra a ona ho do sebe nevědomky nasává. Možná ta Trundova bomba právě vybuchla.

Hovor se (snad z počátečních rozpaků) stočí k filmům.

„Co jste viděli nového?“ ptá se Veronika (zatím ještě stále střízlivá).

Jaromír se hlásí jako ve škole. Nedávno prý zhlédl (tvrdí, že v klubovém kině, ale Valérie by to spíš tipovala na jeho obří televizi Sony za nejmíň dvě stě tisíc) kubánský film *Jahody a čokoláda*. Přátelství, homosexualita, komunismus, Kuba. Valérie s Veronikou na sebe pohlédnou. Jaromír má přichystaný rozbor, ale Petr ho hrubě přeruší. „Posledního Bonda — s Monikou Bellucci — jsem viděl,“ řekne suše a dívá se při tom do země. Pokývá hlavou, jako že to bylo dobrý, a našpulí spodní pysk trochu jako Robert De Niro.

Robert De Niro Valérii trochu připomíná tátu. Filmy s De Nirem tudíž nesnáší. Mimochodem, Monica Bellucci jí zase připomíná mámu.

Ano, slyšíte správně.

Její máma vypadá jako Monica Bellucci po amputaci poprsí.